

T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 8.5.2025
Sayı : 4492

28141

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanı Sn. Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 06.05.2025

Ridvan Uz

İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Eğitim hakkı, sadece okula kayıt yaptırmakla sınırlı olmayan, bireyin gelişimini tamamlayabilmesi için tüm sosyal, fiziksel ve zihinsel imkanların sağlandığı bir süreçtir. Anayasamızın 42. maddesi, "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" hükmünü içerirken; Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Engelli Bireylerin Haklarına Dair Sözleşme de bu hakkın, her birey için eşit şartlarda sağlanmasını zorunlu kılmaktadır. Ancak ülkemizde mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocukları ile engelli bireyler, eğitime erişimde ciddi yapısal ve sistematik engellerle karşı karşıyadır.

Tarım işçiliği yapan aileler, yıl boyunca bölge bölge dolaşarak ürün toplama faaliyetlerine katılmakta; bu göçer yaşam tarzı, çocuklarının eğitime doğrudan etki etmektedir. Bu çocuklar, yıl içinde birden fazla okul değiştirmek zorunda kalmakta, çoğu zaman hiçbir okula devam edememektedir. Kayıt altına alınamamakta, devamsızlık oranları yüzde 50'nin üzerine çıkmakta, bazı öğrenciler okuldan tamamen kopmaktadır. Fiziki yetersizlikler, barınma koşulları, yol ulaşımı ve ailelerin geçim telaşı gibi nedenlerle eğitim öncelikli bir hak olmaktan çıkmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı 2021 Genelgesi, mevsimlik işçi çocuklarının eğitimi güvence altına almayı hedeflemişse de, bugün bakıldığında uygulamada birçok ilde bu genelgeye tam olarak uyulmadığı, denetim mekanizmasının işletilmediği ve gerekli bütçe aktarımının yapılmadığı görülmektedir. UNICEF ve Eğitim Reformu Girişimi (ERG) verilerine göre, her yıl yaklaşık 300 bin çocuk mevsimlik tarım faaliyetleri nedeniyle eğitim hakkından kesintiye uğramaktadır. Bu çocukların büyük kısmı lise düzeyine geçememekte ve erken yaşta çalışmak zorunda kalmaktadır.

Engelli bireylerin eğitime tam katılımı ise, Türkiye'nin hem fiziksel altyapı hem de insan kaynağı eksikliği nedeniyle istenilen seviyeye ulaşamamaktadır. Türkiye genelindeki okulların yalnızca %27'si erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmiştir. Özel eğitim öğretmeni sayısı yetersizdir. Türkiye'de yaklaşık 450 bin özel gereksinimli öğrenciye karşılık yalnızca 20 bin civarında özel eğitim öğretmeni görev yapmaktadır. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP), çoğu zaman kağıt üzerinde kalmakta; öğrenciye özel gelişim takibi yapılamamaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

SORULAR:

1. 2024-2025 eğitim-öğretim yılı itibarıyla Türkiye genelinde mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuğu olup örgün eğitime kayıtlı olmayan çocuk sayısı kaçtır?
2. Mevsimlik işçi çocukları için Bakanlığınızca özel olarak geliştirilen mobil okul, geçici sınıf, yatılı bölge okulu gibi projelerin kapsamı nedir? Hangi illerde uygulanmaktadır?
3. Bu gruba ait öğrencilerin devamsızlık oranı, sınıf tekrar oranı ve sınav başarısı ortalaması nedir?
4. Türkiye genelinde görev yapan özel eğitim öğretmeni sayısı kaçtır? Bu sayı ihtiyacı karşılamaya yeterli midir?
5. Devlet okullarının yüzde kaç engelli bireylerin kullanımına uygun fiziksel erişim standartlarına sahiptir?
6. Engelli öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programlarının (BEP) takibi hangi sıklıkla ve hangi kriterlerle yapılmaktadır?
7. Bu iki gruba yönelik eğitimde fırsat eşitliğini artırmaya yönelik önümüzdeki 5 yıla dair Bakanlığınızın stratejik planı var mıdır?